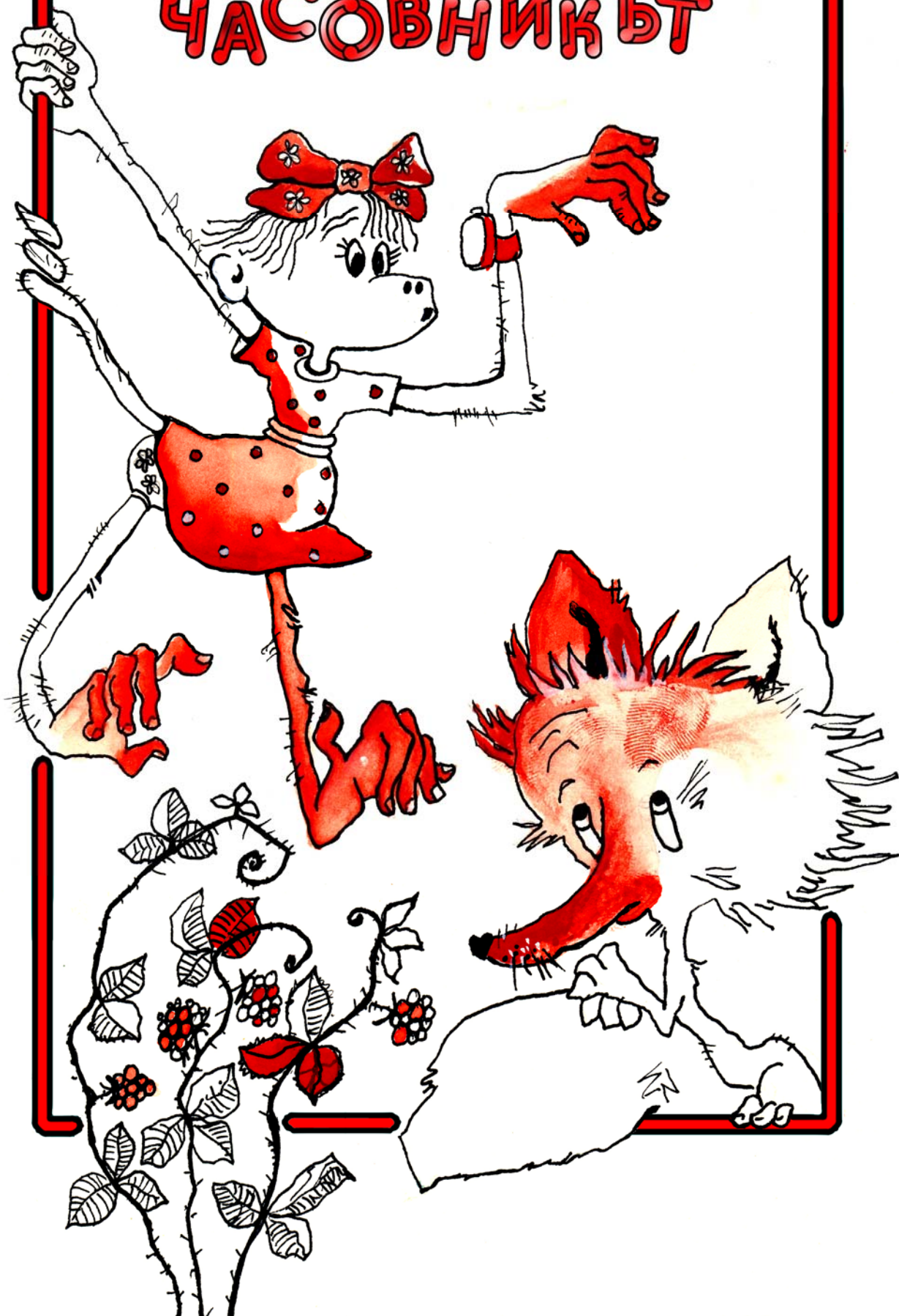
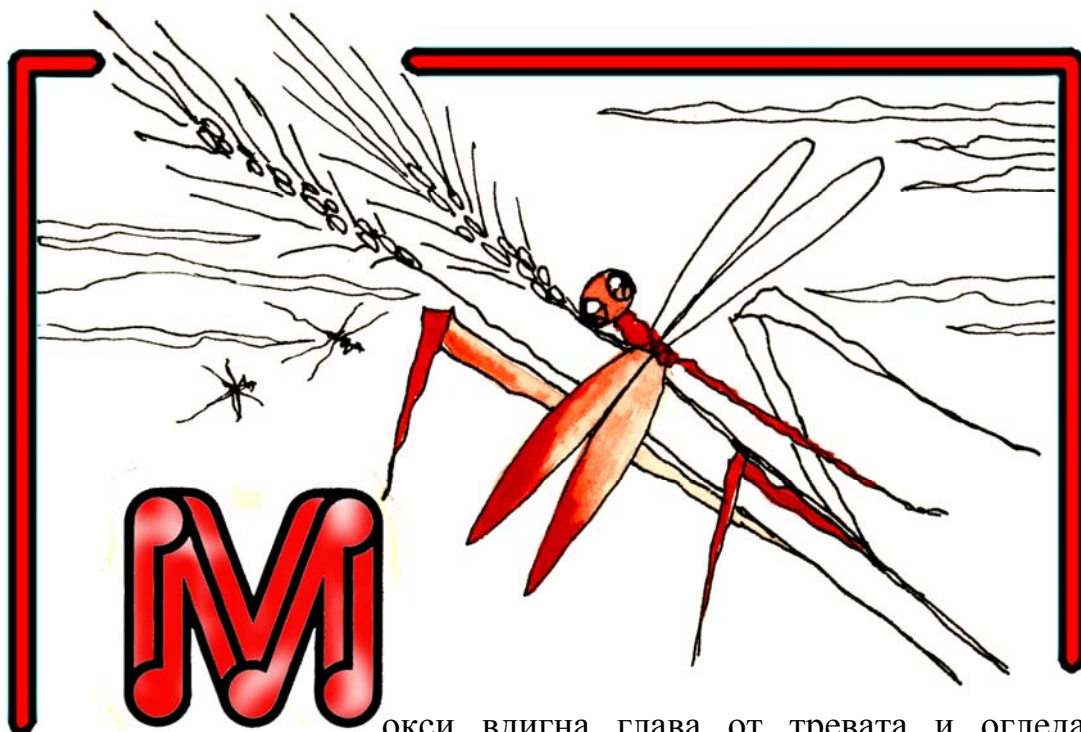

ЧАСОВНИКЪТ

Мокси вдигна глава от тревата и огледа корема си. Беше дошъл денят на първия експеримент. Навсякъде се говореше, че да се яде малко е здравословно, така се достигало до дълбока старост. Ето защо Мокси вдигна глава от тревата и погледна корема си – стори му се добър на вид, леко издут, беше време да прекъсне закуската и да се занимава с нещо, което не е свързано с яденето. Ах, как му се ядеше!.. Тогава Мокси разбра, че експериментите от този характер са за други, че той не може да прекъсне, че няма да прекъсне и отново ще се надумка до припадък. Тази сутрин тревата му изглеждаше по-сладка от всякога – свежа, напръскана с кристална росица, сякаш всяка тревичка ще се пукне от напора на витамините.

Толкоз по въпроса за експериментите. Мокси наведе глава и захрупа.

Домби се приближи бавно, седна кротко настрана и налапа някакво стръкче. Магарето го усети зад гърба си.

– Домби, ти ли си?

– Да.

– Много ми е скучно, Домби. От няколко дни не виждам никого. Свърши приключението с куфара, свърши и приключението с варела – всички се пръснахте, няма с кого да си направим едно ново приключение.

Магарето наведе глава и захрупка отново.

- Ех – въздъхна Домби, – не знам...
Едва сега Мокси се обърна и погледна своя гост.
- Домби!
– Какво, Мокси?
– Ти си тъжен.
– Така ти се струва.
– Слушай какво ти казвам!
– Не е вярно!
– Мълчи!
– Ще мълча.
– Няма да мълчиш!
– Добре де, няма!
– Няма да мълчиш, защото ще се пукна от скука!.. Къде е Димби?
- Мокси, това за храната е вярно!.. Забелязал съм, когато се наям до пукване, ставам тежък и неподвижен, нещо ме притиска ей тук, дърпа ме надолу, гледам да си полегна, не мога да тичам; идва

Лиско и казва да отидем на реката, но не ми се отива, все едно, че съм натоварен с нещо тежко, което трябва да мъкна чак до реката и да си го върна обратно, докато Лиско припка наоколо, подскача и се гмурка във водата.

– Това е вярно – съгласи се Мокси. – Забелязал съм го поне сто пъти, напарил съм се и пак...

– Какво пак?

– Гледам да се наплюскам. Защото, Домби, има удоволствие и в яденето. Хванеш тревичката, огънеш я, почувстваш я на езика, лапнеш я, после я погълнеш – голяма работа! Това удоволствие не може да се замени с нищо. Не ми говори пък, ако вместо трева консумираш тръни... Да си разправя нашият Лиско, че тръните свършват...

– Как свършват? – учуди се Домби.

– Иди разбери!.. Казва, че свършват. И кислородът свършвал. След време нямало да има кислород за дишане, това било голям въпрос и всичко живо ще загине без кислород. След триста години няма да има кислород дори за химически опити. Затова бързам да опаса тръните. Представи си, че тръните се окажат повече от кислорода – остават си, стърчат на поляната, а Мокси го няма... Къде е Димби?

– Та... учените казали – подхвана старата тема Домби, – че този, който е по-дебеличък...

– Така де – прекъсна го Мокси. – Все едно, че носи на гърба си раница с камъни. Носи си я като наказание. Накарат ме да донеса стомна с вода – мързи ме до смърт, а редовно си нося раницата и като се замисля, ми става тъжно.

– Дебеличък си – огледа го Мокси. – Доста.

– И ти, Мокси.

– И аз – призна си Мокси. – Къде е Димби?

– Та... яденето било много вредно. Едно живо същество трябвало да изяжда шест пъти по-малко храна, отколкото яде.

– Това значи да загина от глад.

Мокси се наведе и бързо налага сноп трева.

– И аз – рече Домби.

– Къде е Димби? – запита отново Мокси.

– Та... като гледам твоя корем, Мокси, зле си.

– Падал съм от ядене – призна си Мокси. – Миналото лято Лиско ме заведе до морето. Четиристотин километра блъскахме, да видим водната шир. На двеста метра от морето открих най-сладките магарешки тръни. Така и не видях морето. Един месец ядох, Лиско се върна, там го гълтали акули и... Чувал си, нали?...

– Има си хас!

– И се връща, вика ме да си тръгнем обратно, аз лежа на тревата, не мога да стана от преяждане... Къде е Димби?

– Много е лошо – призна Домби. – А пък аз, докато не изям...

– Слушай, Домби!..

– Какво?

– Ще ми кажеш ли най-после къде е Димби?

Домби стана още по-тъжен и без да ще, погледна наоколо дали случайно не са останали малко диви ягоди. Той винаги се оглеждаше за диви ягоди, защото бе чувал, че някои намират и ядат, макар на други места и по друго време. Тъжните му очи искаха да заплачат.

– Казвай! – настоя Мокси. – Къде е Димби?

– Мокси, някаква маймунка избягала от цирка, знаеш ли?

– Чух... Къде е Димби?

Най-после Домби се предаде:

– Няма го.

– Скарахте ли се?

– Не.

– Сигурен ли си?

– Да.

– За какво се скарахте?

– Не сме се скарали.

Мокси замълча. Искеше да измисли няколко страшни въпроса, да ги изстреля бързо, да сломи Домби и да научи истината. Но не му хрумваше нито един.

– Чух за маймунката – промени темата той. – Избягала.

– Да – отвърна Домби.

– Къде е?

– Маймунката ли?

– Димби!

– Не знам.

– Знаеш!.. Той е първият ти приятел. Не можеш да видиш Домби без Димби, не можеш да си помислиш за Димби, без да помислиш за Домби.

Домби извърна глава:

– Вече нямам приятел.

– И вече няма да го видиш, така ли?

– Да.

– И утре няма да го потърсиш?

– Да.

– Нито той.

– Разбира се. Не съм го виждал цели пет дни.

– Да не е заминал?

– Не.

– Слушай, питат ли те нещо, или не те питат? Заради тебе си прекъснах закуската... Защо си тъжен и защо си сам?

Домби наведе глава:

– Подариха му часовник.

– Какъв часовник? – изблещи очи Мокси.

– Ръчен.

– И какво като му подариха?

– Нищо... Има си часовник.

– Хубав ли е?

– Чуден.

– Да му е честит!.. – Мокси се замисли: – Аха!

– Какво, Мокси?

– Той има часовник, а ти нямаш приятел.

– Горе-долу.

– Според мен, ако на приятел подарят часовник, вече трябва да си имаш и приятел, и часовник.

– Часовникът му не ме интересува. Важното е, че нямам приятел.

– Ще кажеш ли най-после защо? – кипна Мокси и тръсна глава.

– Толкоз ли не разбра бе, Мокси?... Димби се промени.

– Защо се промени?

– Защото има часовник.

– Как се промени?

– Така!.. Не е вече същият.

– Часовникът ли?
– Димби.
– Отде знаеш?
– Не се обажда.
– А ти не се ли обаждаш?
– А, обадих му се... Но той... не е вече Димби.
– Хайде де!
– Аз му говоря, той – мълчи. Мълчи и гледа или нагоре, или в часовника. После казва, че има неотложна работа... Тръгва нанякъде и си гледа часовника.
– Домби, да не е болен?
– Напротив, много е здрав... Само дето гледа малко... така...
– Как гледа?
– Отнесено.
Мокси замълча.
– Отнесено, казваш?
– Аха... Гледа някъде другаде.
– Другаде, казваш?... Къде точно?
– Нагоре или в часовника... Сега разбра ли защо нямам приятел?
– Това е лошо! – съгласи се Мокси. – Всички губим един приятел. И какви приключения ще си правим без Димби?
– Не знам! – Домби поиска да въздъхне още веднъж, но се сети, че прекалява, и се отказа. – За приключения и дума да не става. Димби вече го няма.
– Домби!
– Какво, Мокси?
– Това не ми харесва.
– Не ми говори!
– Домби!
– Кажу, Мокси.
– Трябва да кажем... на...
– Така ли смяташ?
– Непременно. И колкото може по-рано. Иначе ще се разсърди. Де да знаеш няма ли да каже, че сме му съобщили късно, когато нищо не може да се направи?
– Мислиш ли, че може да се направи нещо? – запита с надежда Домби.

– Ами... де да знаеш?... Може да не е толкоз загубено.
– Положението ли?
– Няма какво да говорим! – отсече Мокси. – Той ще реши!..
Горе главата, Домби!.. Раз-два-три!
Двамата отвориха гърла:
– Лискоо!
Млъкнаха и се ослушаха. В тишината към тях се промъкна
ехото: Оооо!
Мокси и Домби отвориха гърла:
– Лискоооо!
Между старото и новото ехо се промъкна далечното:
– Каквооо?
– Елаааа!
– Идвам!
Обърнати към посоката, Мокси и Домби търпеливо зачакаха
приятеля си. Но мина доста време, Лиско не идваше.
– Чудна работа! – каза Мокси.
– Забави се – каза Домби.
– Друг път идваше по-рано.
– Отново! – предложи Мокси.
Двамата поеха дъх:
– Раз-два-три!
Лиско изскочи зад гърба им:
– Хей!..
– Лиско, каква е тази работа? – учуди се Мокси. – Гласът ти
идва от тази страна, а ти идваш от другата.
– Там е работата, да не идваш отдето те очакват. Работата е,
като извикаш, да изпревариш гласа си и да го посрещнеш!.. Чуйте
ехото!
– Идвааам!
– Видяхте ли?
– Как го правиш? – изуми се Мокси.
– Изпреварвам гласа си – отвърна весело лисичето. – Сега се
тренирам да започна да изпреварвам себе си.
– Самия себе си? – Мокси бе поразен.
– Ами да!
– И защо ти е това?

- От скука, Мокси... Като няма други приключения... – Лиско смигна към Домби. – Нещо интересно?
- Уви! – рече тъжно Домби.
- Неприятности! – добави Мокси.
- И това е добре! – зарадва се Лиско. – Ще превърнем неприятностите в приключение.
- Глупости! – усмихна се кисело Мокси.
- Ще видите! – рече спокойно лисичето.
- Да знаеш само какво се е случило!..
- Поразбрах нещо... Като гледам тъжното лице на Домби.

Тук Домби не издържа, заплака и прегърна Лиско. Лисичето гладеше гърба на приятеля си, дори не пожела да го прекъсне, остави го да се наплаче. Той усещаше хлипането му и през рамото

на Домби виждаше очите на Мокси, готови на свой ред да пуснат няколко сълзи.

Ето думите, които Домби успя да каже през плача си:

– Лиско!.. Как може!.. Да знаеш само!.. Ако ти кажа!

– Знаех си, че ще има нещо ново! – засмя се Лиско, но му беше страшно мило в прегръдките на дебеличкия приятел, дори не направи усилие да се оттегли, а мислеше колко е хубаво да бъдеш в прегръдките на приятел – ти да чувстваш него и той тебе, а отстрани като дете да плаче твой приятел, и то Мокси.

Най-после Лиско каза:

– Спокойно, Домби!.. Засрами се!.. За какво хленчиш?

– Защото – Домби започна да бърше сълзите си. – Защото...

– Приключението започва! – провикна се още по-весело Лиско.

– Не бързай да се радваш – намеси се Мокси, – като не си разбрал.

– А аз, глупакът – упрекна се Лиско, – се надявах на някаква си майmunка, за която пишат вестниците... Виках си, ще тръгнем да я търсим и приключението е готово!

– А то? – запита Мокси, като избърса последната сълза.

– А то нямало нужда от майmunки. Приключението се ражда. Усещам го.

– Ох – въздъхна Мокси. – Ще видиш ти едно приключение!..

– Чудна работа! – направи се на ударен Лиско. – Как ли е избягала?

– Стига майmunки! – изхлипа отново Мокси.

– И си викам, къде ли е избягала? – настоя Лиско.

– Става въпрос за Димби! – не издържа Домби.

– Обичам майmunките! – продължаваше Лиско. – Те са едни...

– Лиско!

– ...пъргави...

– Лиско!

– Какво, Мокси?

– Пак се правиш на ударен!

– Така ли? – уж се учуди Лиско.

– Положението е сериозно, разбери!

– Така ли? – уж се учуди Лиско.

- Вече си нямаме приятел!
- Е, чак пък...
- Димби!..
- Какво за Димби?
- Ще видиш.
- Имаше Димби – няма Димби! – прошепна Домби.
- Лиско огледа първо Домби, след това Мокси.
- Какво?... Да не е болен?
- А, не – отвърна Мокси.
- Да не е заминал?
- Глупости!.. Ще замине...
- Уви, не! – поклати глава Домби.
- По-лошо, разбери!
- Какво по-лошо, Мокси?

Мокси направи пауза. Той гледаше да изработи една хубава, издържана от всички страни пауза. Домби се възхити на приятеля си, беше зяпнал и чакаше да види ефекта. А Мокси не бързаше. Паузата узряваше, наливаше се с напрежение и щом разбра, че моментът е дошъл, Мокси каза уж равнодушно:

- Подарили му часовник.
- Какво, какво?
- Да... Подарили му часовник.

Лиско погледна очите на Мокси, после очите на Домби, обърна се с гръб към тях и седна на близкия камък.

- Хм! – каза най-после той.
- Домби и Мокси седнаха до него.

Лиско се изправи, разходи се, върна се на камъка и сякаш прошепна на себе си:

- Часовник, казвате?
- Да – отвърнаха двамата едновременно.

Този път Лиско доказа, че може да изработва още по-интересни паузи, без прехапване на устни, без въздишки накрая.

- Това е лошо! – изрече най-после той.
- Видя ли? – тържестваше Мокси.
- Това е много лошо, Мокси!.. Брей!.. Часовник, а?
- Ръчен! – поясни Домби.
- Това е ужасно! – заключи Лиско.
- От цирка избягала, така ли? – запита Домби.

– Да... Ръчен, казваш?
– С каишка... Че къде може да бъде тази маймунка!..
– Обикновена или металическа?
– Металическа... Голяма или малка маймунка?
– Нямате си представа колко е сериозно положението.
– На маймунката ли?
– Не бе, на Димби.
– Че какво може да му се случи на Димби?
– Една от най-големите беди! – отвърна Лиско. – По-голяма от тази беда – здраве!

– Стига де – усмихна се кисело Мокси. – Преувеличаваш!

Но Лиско сякаш не чу това, той си спомняше:

– Да, преди да има часовник, много преди това Димби поглеждаше китката на ръката си, ние го питахме защо, а той казваше, че се упражнява. Ние пък му се подигравахме и му казвахме, че тренира гледане на часовник, както бегачът тренира бягане на сто метра...

...Без да тренира и без упражнения маймунката Марийка избяга от цирка и не завинаги, а да поскита на свобода, просто да стане по-интересно, защото беше сигурна, че като се върне, ще я уважават повече.

Циркът бе построен извън градчето, близо до горичка, бягството се оказа лесно, тя сякаш отиде на разходка до горичката, където изведнъж почувства как в нея се обаждат дедите от джунглата. Покачи се на първото дърво и тръгна от клон на клон, колкото може по-далеч, скачаше, люлееше се, пицеше от удоволствие и вършеше пакост след пакост. Тук бутне бутилката с ракия на горския, там открадне гащите на къпещи се деца, после пък ще разбърка трапезата на излетниците или ще кацне върху раницата на някой потен турист, който се чуди какво му натежава и олеква, защото Марийка хитро подскачаше от раницата на дърветата и обратно.

Изнизаха се три безгрижни дни, в окръжния вестник излезе обявлението за избягалата маймунка, обещаваха възнаграждение за този, който я намери, но Марийка не можеше да чете, пък и в гората никой не продаваше вестници, макар че тук-там се намираще по някой вестник, захвърлен от туристи.

Слънцето изгряваше и залязваше, светът ставаше все по-красив, а животът по-весел...

– Да говорим за нещо друго – предложи Мокси и доказа, че понякога може да иронизира. – Днес времето е хубаво, нали?

– А, времето е прекрасно! – присъедини се към него Домби.

– Какво слънце!

– Не ми се вярва да завали – продължи Мокси.

– И на мен – съгласи се Домби.

– Понеже няма облаци – заключи Мокси. – Забелязал съм, че вали само когато има облаци.

– И то – продължи Домби – ако облаците са особени.

Марийка стоеше на дървото и слушаше разговора, който вие четете.

– Точно така – рече Мокси.

Лиско седеше на камъка и слушаше същия разговор, но тайно в себе си се усмихваше, защото разбираше, че го иронизират.

– Мокси, какво предпочиташ? – запита Домби. – Да има не особени облаци или изобщо да няма облаци?

– Харесвам не особените облаци, понеже придават на небето особен вид.

– Но не и особените облаци, нали?

– Не. От тях вали дъжд.

Маймунката хареса компанията, разположена на полянката, но все още се колебаеше.

– Точно така – съгласи се Домби. – Лиско, какво ще кажеш ти?

– Като слушам ОСОБЕНИЯ ви разговор – отвърна Лиско, – се убеждавам, че сте НЕ ОСОБЕНО умни.

– А по-добре ли е да мислим за тъжни неща и за Димби? – запита Мокси. – Нали обичаш в тревожни моменти да водим весели разговори?

– И вие сте прави – съгласи се лисичето, – но не можем само да стоим и да мислим. Трябва да **ДЕЙСТВАМЕ!**..

– Как? – поиска да знае Домби.

– Знаем ли?... Да предприемем нещо.

– Така кажи! – отприщи се Мокси.

– Точно така! – присъедини се Домби.

Маймунката се послуша.

Да. Някой се приближаваше.

Димби вървеше по пътеката и си тананикаше. Настроението му бе отлично, главата вирната напред. Понякога подскачаше, понякога късаше листа, които хвърляше безцелно, но всичко правеше с дясната ръка, лявата стърчеше почти неподвижна – на нея беше часовникът!

– А! – каза Димби, когато излезе на полянката. Той спря изненадано, ала се съвзе и погледна приятелите си.

– Здравейте! – каза благосклонно той.

– Здравей, Димби! – трепна сърцето на Домби.

– О, Димби! – рече Мокси.

– Димби, как си? – запита Лиско.

– Много съм зле – погледна часовника си Димби. – Ужасно!..

Напоследък не ми стига времето... Ето (поглед към часовника) и сега станало ЧЕТИРИЙСЕТ часа, а аз съм още тук.

– Къде отиваш? – запита Лиско.

– До потока – отвърна отегчено Димби. – Ще се окъпя.
(Поглед към часовника.) А вие как сте?

– Горедолу!

– Е, добре – погледна часовника си Димби. – Напоследък, откакто имам този глупав часовник, все закъснявам... Някой от вас да се интересува от часа?

– Благодарим, не се интересуваме.

– Защо? Мога да ви кажа – погледна часовника си Димби. – Понеже... имам нов часовник и...

– Моля ти се, Димби! – прекъсна удоволствието му Лиско. – Както знаеш, ние никога не се интересуваме от часовете.

– Е, ваша си работа!.. Но ако случайно ви интересува, веднага...

– Благодарим, Димби!.. Няма нужда.

– Еее! – учуди се Димби. – Че как живеете, без да знаете колко е часът? Аз например...

– Моля ти се, Димби!

– За какво ми се молиш? – учуди се Димби.

– Понеже пак щеше да ни кажеш колко е часът.

– Да де... Понеже имам часовник... Голямо удобство... Щом си поискаш, можеш да узнаеш колко е часът... Погледнеш го и веднага разбираш колко е часът... Например сега... Часът е...

– Мерси, Димби! – прекъсна го отново Лиско. – Имаме толкоз време, че нямаме нужда да го мерим.

– Блазе ви – каза със завист Димби.. – А аз...

– Сега например стоим тук и се чудим какво приключение да измислим. – Лиско смигна незабележимо на Мокси и Домби. – И понеже нямаме приключение, пак ще трябва да спасяваме някого.

– Е, за това ви завиждам!.. А аз все бързам, защото времето лети... – Димби отправи поглед към часовника. – Ето, сега... например... А бе някой не се ли интересува от часа, че да му кажа?

– Лично аз не – отвърна Лиско.

– Мокси, ти не се ли интересуваш? – обърна се Димби към магарето.

– Амиии, как да ти кажа?... Вчера по едно време доста ме интересуваше колко е часът, за да закуся, но днес нямам нужда.

– А ти, Домби?

– Какво, Димби?
– Да те интересува колко е часът?... Веднага ще ти кажа.
– Нямам никаква нужда, Димби.
– Да де, понеже, ако искате... Както знаете, имам часовник...
– Така ли? – запита наивно Лиско.
– Когато си искам, го поглеждам и... Сега например часът е...
– Ще закъснееш за потока! – подкани го Лиско.
– О, да! – сепна се Димби. – Напоследък все закъснявам... Но часовникът е голямо улеснение. Кеф ти да знаеш часа, погледнеш и... Например сега часът е...
– Закъсняваш! – прекъсна го отново Лиско.
– Не ме прекъсвай!.. Часът е...
– Ние днес не смятаме да ходим на потока, понеже пак ще спасяваме!
– Така ли? – запита отнесено Димби. – Кого ще спасявате днес?
– Един приятел.
– Какво е станало с този приятел?
– Доста е зле, горкият?
– Е, тогава спасявайте!.. Помагайте! – Димби си тръгна. – Довиждане!
– Довиждане! – отвърна му Лиско.
Димби изчезна, но се върна и запита:
– Някой от вас не иска ли да дойде с мен до потока?
– Заети сме, Димби – отвърна Лиско. – Защо ти е **НЯКОЙ** от нас?
– Да ми пази часовника, докато се къпя... Часовниците не бива да се мокрят, разбирате ли?... Обикновено го свалям и го поставям на камък. Докато се окъпя. Е, разбира се, плувам си и излизам да видя колко е часът... Добре ще е някой да ми пази часовника от случайни крадци... Нямате си представа какъв кеф!.. Плуваш си и когато си искаш, излизаш да видиш колко е часът... Кой ще ми пази часовника?
– Казах ти, Димби, заети сме.
– Е, добре... Довиждане.
– Довиждане, Димби!
– Часът е точно **ПЕТДЕСЕТ!**
Все пак Димби успя да каже колко е часът.

Марийка тръгна след Димби, повървя малко по клоните, но изведнъж се отказа – на полянката беше по-интересно – и се върна. Отгоре тя видя тримата с наведени глави, ослуша се, но никой не заговаряше. Да се появи ли, питаше се тя, да не се ли появи?

– Домби – проговори най-после Лиско, – положението е по-тревожно, отколкото предполагах... Да се заемем ли с него?

– А ако не се заемем – заинтересува се Домби, – тогава какво ще стане?

– Лошо... Макар че времето ще го излекува.

– Защо? – запита Мокси. – Болен ли е?

– От една много тежка болест – поясни Лиско. – Да му помогнем ли?

Домби и Мокси мълчаха.

– Чувате ли? – повиши глас лисичето. – На вас говоря.

– Защо питаш? – намръщи се Мокси. – Знаеш, че ТИ си, който решава! Каквото и да кажем, накрая ТИ ще решиш.

– Точно така! – обади се и Домби.

Лиско се усмихна и каза весело:

– И това е лошо, момчета. Не трябва да бъде така. – В главата му се зараждаха доста важни мисли. – Добре ми го казахте!.. Браво, Мокси!.. Ей, вие нещо поумнявате!.. – Лиско се засмя отново. – Малко остана да се засрамя.

– Ти и срам! – процеди Мокси. – Как не!..

– Хайде, Мокси!.. Стига!.. Знаеш ли какво ми хрумна?

– Не знам.

– Запитах се какво ли би станало, ако някой подареше часовник на мен... Не, не вярвам да се възгордея!.. Все пак... – Лиско се засмя чистосърдечно. – Де да знаеш... Макар че съм бил в гнездото на орел и в стомаха на акула, не друг, а аз съм този, който отвори куфара, аз спасих Чими, за мен са писани книги... И пак съм си най-обикновеният, скромният Лиско!

– Хайдеее!.. Домби, чу ли?

– Доста е скромен – усмихна се Домби.

– И не се хвали! – рече Мокси.

– Хваля се, но съм при вас!

– Защото не са ти подарявали часовник – изплю камъчето Мокси.

– Наистина – замисли се Лиско. – Преди малко се пошегувах, но въпросът е занимателен. И все пак твърдя, че всичко зависи от други неща... Едно интелигентно и умно животно например никога няма да се възгордее... Нали, Мокси, зависи от животното?...

– Мразя вирнатите носове! – заключи Мокси.

– Я да му ударим една песен! – извика Лиско и скочи върху камъка, откъдето запя:

*Когато видиш вирнат нос —
в носа му се засмей!..
А още вири ли се той —
в носа му ти запей:
– Внимавай, ще се спънеш,
ще паднеш по лице,
в земята ще потънеш,
за помощ ще ревеш!..
Ще плачеш и ще страдаш,
гласът си ще дереш
и колко зле си паднал
тогаз ще разбереш!..*

На това място от песента не издържаха нито Домби, нито Мокси. Лиско още на втория куплет бе слязъл на тревата, където танцуваше. Домби и Мокси затанцуваха с него.

Вече кънтяха гласовете на тримата:

*Когато видиш вирнат нос —
в носа му се засмей!..
А вири ли се още той —
в носа му ти запей:
– Внимавай, ще се спънеш,
ще паднеш по лице...*

Тримата пееха и танцуваха, усещаха как им олеква, но не усещаха, че не са трима, а четирима – Марийка бе скочила при тях. Тя дълго игра помежду им, хващаше се за ръцете им, скачаше на раменете им и чак при финала изкрещя. Когато тримата разбраха, че дълго време са играли с четвърти, притихнаха, а Мокси извика:

– Какво е това?

– Кой е този? – учуди се Домби.

– Маймунката! – отвърна весело Лиско.

Марийка им се плезеше от дървото, пицеше по маймунски и накрая изчезна.

– Това се казва маймунка! – задъхваше се Лиско.

– Чудесна!

– И хитра, а?

– Да я потърсим! – предложи Лиско.

Оглеждаха клоните, тревата, камъните – нито помен от нея. Започнаха да я викат. Отговори им далечен крясък, типичен за една маймунка.

– Отиде си! – Домби седна уморено на камъка.

– Изчезна като светкавица – рече Мокси.

– Да знаете как ми трябва! – унесено прошепна лисичето.

– Какво?

– Едно такова животинче ми трябва – повтори мисълта си Лиско.

– Защо ти е?

– Да ми весели душата.

– Според мен – рече Мокси – това е маймунчето, за което казват, че... таковало от цирка.

– Страшен си – усмихна се Лиско. – Как се досети, а?

– Съобразителен съм – призна си Мокси.

– Невероятно съобразителен! – усмихна се Домби.

Магарето ги изгледа:

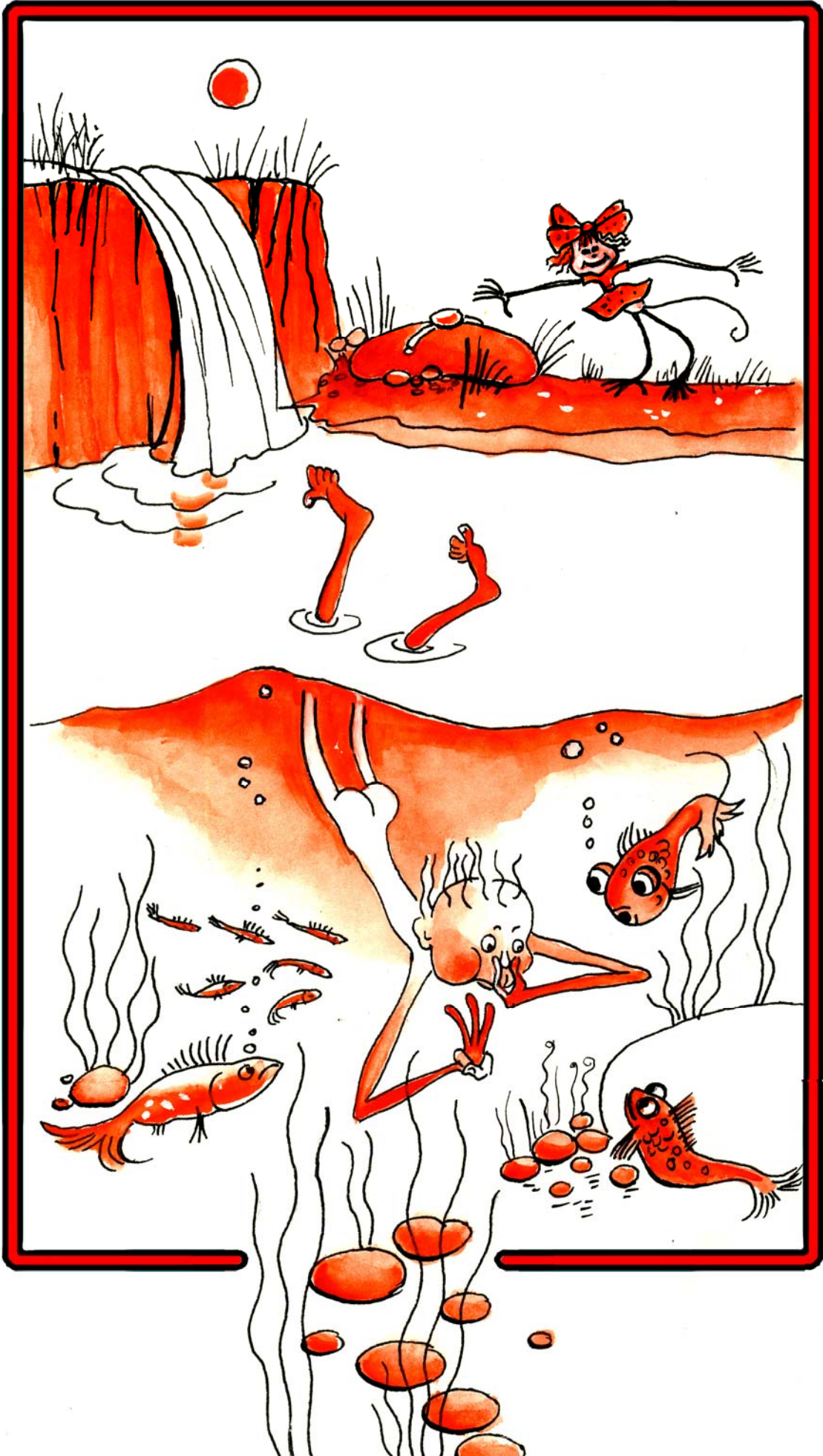
– Иронизирате ли?

– Но и ти носиш ирония!

– Всичко нося... Нали съм магаре!..

Приятелите се изтегнаха върху тревата, загледаха се в небето – най-любимото им удоволствие след къпането в реката..... която течеше и спокойно, и бързо, зависи какво ще предпочетеш, коя част от нея ще си избереш.

Димби предпочиташе Резедавия вир. Всъщност вирът беше син, но тъй като всички вирове на света се казваха сини, Лиско кръсти този Резедав, за да го отличи от другите. Сгушен между скалите, Резедавият вир приемаше малкото водопадче, което го озвучаваше и протичаше надолу като река.

Димби плуваше по гръб или пък се гмуркаше, но не забравяше понякога да излезе на брега, където сред блясъците на циферблата и сребърната верижка цъкаше часовникът. Любуваше му се отдалеч, не се приближаваше, да не го намокри, отново се гмуркаше чак на дъното, при кленовете. От няколко дни той се мъчеше да обясни на кленовете, че има часовник, но все не можеше – под водата бе невъзможно да им го покаже, нито да цъка с език, нито пък да вземе кленовете във и да им навре очите в часовника. Рибите не знаеха какво е това часовник, пък си нямаха и представа от времето, иди им обяснявай, че времето е нещо, което тече, а не свършва като потока например, макар че потокът по думите на Лиско някой ден може да свърши, а времето ще си остане. Димби искаше да каже на кленовете колко е часът, няколко пъти се опита да отвори под водата уста и за малко не се удави, а да се удавиш сега, когато на камъка цъка такова красиво твое нещо – това би било най-голямата глупост.

Димби се обърна и заплува по лице. Да плуваш в топлата вода на Резедавия вир – ехе! Какво по-хубаво!.. Той не знаеше, че в момента го наблюдават. Зад топлите обли камъни надничаше Марийка...

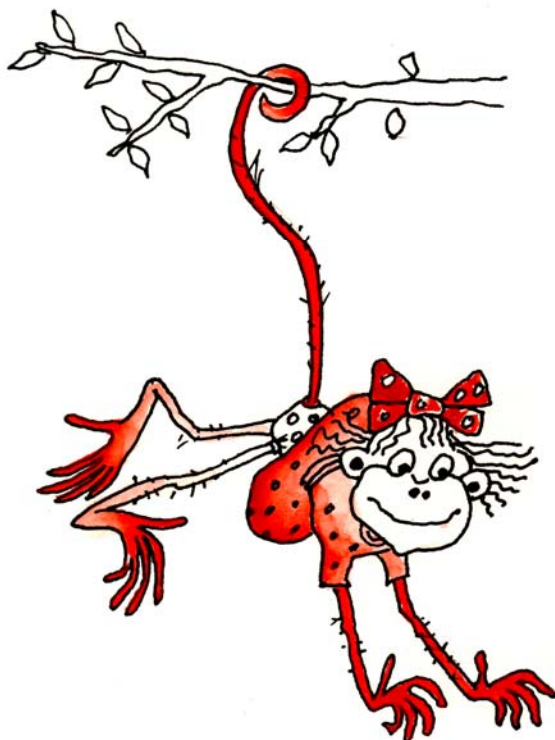
По чистото синьо небе се появи самотен облак, който накара Лиско да трепне – този облак така много приличаше на кораб с платна! Лиско внезапно си спомни за морето, за делфините, за Прочутия Ленив рак, за Сребърния кефал, за Глагоабазубадуза и най-вече за делфинчето Мони. Нито Домби, нито Димби, нито Мокси – помисли си лисичето – имат каквато и да е представа за морето. И какво правя аз – помисли си лисичето, – че не ги поведеа по течението на реката? Всяка река свършва своя път в морето. Така знаеше Лиско, така му бяха казали и вярваше в това, защото в някои неща можеш да вярваш спокойно и сигурно, без да ги проверяваш... Да ги заведеа – мислеше си лисичето – да им покажа и тогава ела да гледаш приключения!.. Но после отново го обхвана тревогата за Димби, а и корабът с платната изчезна, раздробил се на парчета като след корабкрушение.

Марийка изкрещя. Тримата скочиха на крака. Маймунката висеше на опашката си на най-високия клон и се люлееше като махало. Лиско, Домби и Мокси извикаха от радост, махалото им

отвърна с крясък, скочи на друг клон, полюля се и изведнъж тупна пред краката им.

– Да я хванем! – извика Лиско.

Може би маймунката искаше точно това – да я гонят. Приятелите бягаха, скачаха, къде не се мятаха, но Марийка им се изплъзваше ловко, прескачаше ги, спираше до тях, изчакваше, предизвикваше и в последния момент винаги се изплъзваше: три пъти мина под Мокси, това отчая магарето и той се отказа първи. Втори напусна гонитбата Домби, отпусна се запъхтян на тревата и махна с ръка.

– Безсмислено е! – отсече задъхано Лиско и седна до него.

Марийка се смееше от дървото и може би им се подиграваше на своя маймунски език, а накрая спокойно слезе на земята и подскочи върху рамото на Лиско. Хитрото лисиче дори не посегна, знаеше, че в последния миг ще хване въздуха, и все пак посегна,

защото не можеше да не посегне, тъй като маймунката вече го прегръщаше и целуваше, а Домби и Мокси викаха „ура“.

Лиско взе маймунката в лапите си, а тя протегна ръчичката си и му подаде часовника на Димби. Такива неща могат да слисат всеки, но Лиско направи всичко възможно да запази прилично спокойствие. Докато милваше гостенчето си, набързо разгледа часовника и го подаде на Домби, който, след като му се полюбува, го подаде на Мокси.

Зает с маймунката, Лиско малко обръщаше внимание на тяхното учудване.

– Лиско, часовникът!.. Това е часовникът на Димби!

– Добре де, Мокси, какво да правим! – Лиско галеше маймунчето. То бе тъй мъничко, понякога му се струваше дребно като орех. – Това се казва маймунче!..

– Не може да бъде! – заинати се Мокси. – Това не може да бъде!

– Познавам го! – настояваше Домби.

– Добре де, тогава как?... – попита Мокси.

– Какво как? – питаше Домби.

– Е попаднал в... таковата.

– Не знам... Това е.

– Не може да бъде! – инатеше се Мокси.

– Може! – настояваше Домби.

– Но кажете ми най-после как?

В отговор Домби постави часовника на ухото си.

Марийка внезапно се обади:

– Тик-так! Тик-так!.. – И още по-внезапно се озова на дървото.

– Избяга! – рече Мокси. – Това животно избяга!

– Ами! – отвърна спокойно Лиско. – То си е наше... Да видя часовника!.. Да – рече той, след като го разгледа.

– Какво да? – учуди се Мокси.

– Върви.

– Но как е попаднал в ръцете на маймунката? – запита Домби.

Лиско държеше часовника и наблюдаваше маймунката.

– Тази маймунка сигурно си има име, но като не го знам...

– Марийка! – изкрещя маймунката.

– О, Марийка!
 – Що за име на маймунка! – възмути се Мокси.
 – Защо?... Оригинално!.. Здравей, Марийке! – извика Лиско.
 Марийка отвърна с крясъци.
 – Лиско! – извика внезапно Домби.
 – Какво, Домби?
 – Да не би?... – Домби постави ръка на устата си.
 – Има си хас! – зацъка с език Мокси.
 – Тази... Марийка... А? – слиса се Домби.
 – Какво се чудите? – отвърна Лиско. – Откраднала го е.
 – Тогава... – продължи да се възмущава Домби – това не е маймунка, а крадец!
 – Не бързай! – усмихна се Лиско. – Чакай малко.
 – Симпатична, а краде! – заключи Мокси.
 – Но как го е дигнала? – запита Домби. – Димби непрекъснато...
 – Както виждате, дигнала го е!
 – Лиско... – Домби се замисли. – Защо ли го е дигнала?
 Лиско погледна приятелите и смигна по навик.
 – За да ни помогне.
 – Ааа, сега разбирам! – Това бе казано от Мокси.
 – Аааа! – засмя се Лиско.
 – Ахааа! – усмихна се и Домби. – Без часовника Димби ще омекне!
 – И отново – при нас! – зарадва се Мокси.
 – Хитра маймунка, а? – Домби потриваше ръце. – Светна ми пред очите!
 – Страшна е! – съгласи се Мокси.
 В края на краищата както винаги двамата погледнаха към Лиско и по мълчанието му разбраха, че ще каже нещо особено.
 – Само че... – започна Лиско и млъкна.
 – Какво? – не изтрая Мокси. – Сега пък какво?
 – Ох, Мокси!.. Как да ти обясня?
 – Обясни! – рече нетърпеливо Домби.
 – Въпросът е – Лиско вдигна лапа да се почеше, но се отказа.
 – Въпросът е да се съгласим ли на тази игра?
 – Няма и да се замислим! – без да се замисли, отвърна Мокси.

– Разбира се! – извика Домби.

– Не се разбира! – отвърна бавно Лиско. – Положението е деликатно.

Мокси бе готов да закрещи в знак на протест, а Домби направо се затюхка. Насърчен от Домби, Мокси изрази някакво посолено мнение за лисичето, дори го нарече „същество, което иска да мине за важно“. След като се наприказваха, Домби и Мокси млъкнаха и зачакаха, но Мокси не издържа и добави, че е забравил да каже най-важното. Тогава Мокси изтърси, че според някои негови подозрения Лиско дори не мисли да помогне за спасяването на Димби. Попитаха Мокси дали е свършил, той отвърна, че е свършил и няма какво да добави. Когато Лиско отвори уста да започне, Мокси отново пожела да изкаже заключението си. А то беше: да се задържи часовникът на Димби.

– Първо – започна Лиско, – часовникът не е наш, а на Димби.

– Е? – запита Домби. – Какво от това?

– Второ – продължи Лиско, – ако искаме да му смачкаме фасона, трябва да измислим друг начин...

– Ох, Лиско!

– И трето, смачкването на фасона трябва да стане с часовника на ръката му. Той трябва да бъде с часовник, разбирате ли?

– Разбираме, ама не е така.

– Щом разбирате, Марийка да му върне часовника.

Мълчание.

– Разбрахте ли, или да повторя?

– Не повтаряй! – клюмна Мокси.

– Разбрахме – предаде се Домби.

– Марийке!

Маймунката изкрещя и скочи върху рамото на Лиско. Той я погали пак и пхна часовника в ръката ѝ.

– Хайде, момиченце!.. Отнеси го!.. Остави го на камъка, да не разбере.

Маймунката вдигна часовника до ухото си, послуша цъкането му, изкрещя и изчезна в гората.

– Това е! – усмихна се Лиско.

– И все пак – замънка Мокси – не ми е ясно... (мълчание)... защо... (отново млъква и поглежда надолу)... трябваше... (може би

се страхува от някакво избухване на Лиско)... да върнем... (прекъсване) часовника... (престрашава се) на Димби, щом можем да му дадем урок, да му натрием носа и чак тогава да му го дадем?

Лиско отвърна с мълчание.

– Така де... (Домби се престрашава)... Щом разни часовници и други хубави неща могат да променят човека или животното, вземи им часовника или другото хубаво нещо и готово!

Домби и Мокси наблюдаваха внимателно приятеля си, доста се плашеха от едно избухване, защото си спомниха как преди малко го бяха обидили. В това време Лиско си играеше с някаква калинка. Тя пълзеше по вдигнатата му лапа, изследваше я, отиваше и се връщаше по нея, чудеше се какво представлява местността, на която е кацнала.

Лиско запя:

– Калинке-Малинке, къде ще отлетиш?.. Ако литнеш през полето, ако стигнеш до морето, на брега му ти се спри и далече погледни!.. Щом откриеш бяла чайка, ти на нея се качи и обратно се върни!.. Калинке-Малинке, къде ще отлетиш?... Ако литнеш през полето, ти ще стигнеш до морето, там ще видиш бял делфин и на него се качи, той да бъде твойта лодка, да те вземе на разходка надалече-надалече, де морето свършва вече и започва нещо бяло, от памук и меко цяло, туй е облачето бяло... Ти на него се качи и обратно се върни!..

Калинката сякаш разбра, че песента свърши, и отлетя.

– Хубаво летят калинките! – възхити се Лиско.

– И не могат да променят характера си! – заключи със свойствената си философия Мокси.

– Защо? – усмихна се дяволито Лиско.

– Защото не могат да носят часовници!

– Мокси, понякога ни изненадваш!

– Но ме е яд, че винаги излизаш прав – призна Мокси.

– И повече да не говорим за Димби! – Лисчето сякаш се ядосваше. – Да го забравим!

– Не мога! – извика Мокси. – Сега разбирам, че ми липсва!

– А питаш ли мен? – заплака Домби.

– Спокойно, Домби! – рече Мокси, а след това процеди: – Проклети да са всички часовници на света!

– Изобщо – изтри сълзите си Домби – кой ги е измислил?

– А бе ще му се насити и ще си дойде при нас, ама...
– Но кога?
– Това не знам – призна си Мокси. – Лиско, знаеш ли за колко време един човек или едно животно може да се насити на нов часовник?
– Зависи – отвърна Лиско. – Понякога могат да минат месеци.
– Ще бъде късно! – въздъхна Домби.
– Защо?
– Дотогава ще си направим сума приключения и все без Димби!
– Не мога да си представя приключение без Димби! – рече Мокси.
– Искам си Димби! – пригответи се да ревне Домби.
– Лиско, като го гледам, ми къса душата! – призна си Мокси.
– Според тебе един часовник струва ли колкото трима приятели?
– Млъкни!
– Така де... А ти не правиш нищо да го върнем... Представяш ли си? Цели месеци без Димби... Като си помисля – един месец, два месеца, три месеца, и все без Димби... А ти мълчиш и пееш на калинките.
– Мокси, ще ме ядосаш!
– Не си никакъв Лиско!
– Така ли? – учуди се лисичето. – Защо?
– Ако беше истински Лиско, досега да сме върнали Димби при нас!
– Така е – съгласи се Домби. – Почти не си никакъв Лиско!
– На всичко отгоре му върна часовника! – заяде се отново Мокси. – И не можеш да измислиш нищо!
– Кой ти каза? – кипна лисичето.
– Аз ти казах!
– А не можеш ли да си представиш, че съм измислил?
– Това е друго!.. – Сега Мокси бе вече доволен, но не се издаваше. Той мерна с око Домби, който също изглеждаше спокоен и знаеше, че трябва да помълчи поне още малко, но не изтрая и запита:
– Какво си измислил?
– Всичко! – отвърна Лиско. – Имам си план!

– Вече и план? – удиви се Домби.
– Да! – троснато натърти лисичето.
– Добре де – започна Мокси, – какво чакаш?
Лисичето се надигна към ухото му:
– Маймунката!
– Сега пък... маймунката! – намръщи се Мокси. – Сега пък...
такова...

В лицето на Домби също се появи разочарование.
– Сега ли ще ни кажеш плана си, или както винаги после и
постепенно?
– Ох!.. Вадиш ми душата!.. И сега, и постепенно!
– Поне не можеш ли да започнеш?
– Съсипа ме! – призна Лиско. – Планът е много прост.
– Не обичам простите планове, но карай да върви! – Мокси
вдигна глава. – И какво предлагаш?
– Ще подарим Марийка на Домби.
– Какво? – подскочи Домби.
– Нищо, Домби. Ще ти подарим маймунката.
– Цялата?... Само на мен?
– Да.
– Да стане моя?
– Да.
– Цялата само на мен?
– Да!
– От главата до опашката?
– Да, Домби!

Домби го погледна със съмнение:
– Лъжеш!
– Защо? – запита Лиско и се усмихна: – Кога съм лъгал?
– Това хубаво маймунче? – подскочи Домби.
– Аха!
– Симпатичното и подскачащо, мъничко като орехче
маймунче ще бъде мое?
– Да, Домби!.. Твое!
– Ами... Тогава... аз... ще се пукна... от радост!.. Лиско се
обърна към магарето:
– Мокси, какво ще кажеш?

– Амиии... (пауза), добре... (пауза). Добре де, добре!.. (пауза)
Щом... такава... (пауза). Добре.

– Ще му го подарим! – хитро натисна педала Лиско. – Да си бъде негово.

– Добре – въздъхна Мокси. – Може... (нова въздишка). Това ли ти е планът?

– Да.

Домби се радваше безмълвно. Той гледаше ту единия, ту другия и все не можеше да продума.

– Лиско.

– Кажи, Мокси.

– Завинаги ли... такава?

– Е, когато се подарява, подарява се завинаги... Не можем само временно, я!

– Точно така! – подскочи Домби.

– Добре – отвърна тъжно Мокси. – Нека.

– Сега остава да се върне Марийка – поясни Лиско.

– Там е работата – помръкна Домби. – Все гледам, а тя не идва... Подарихте ми нещо, което го няма.

– Да се надяваме, че ще дойде – отвърна Лиско.

– Да се надяваме!.. Подарявате ми нещо, което го няма!

– Домби, не изглупявай!

– Няма ми маймунката! – извика Домби и погледна към гората. – Марийкее... Марийкеее!.. Няма я!.. Искан си подаръка!.. Слушайте, някой от вас не знае ли как се викат маймунките?

– Доколкото знам, маймунките се викат с песен.

– Какво, Лиско?

– Трябва да се изпее някаква песен за родното място на маймунките.

– Кое е то? – заинтересува се Домби.

– Обикновено е Африка... – отвърна Лиско. – Ако не дойде след песен за Африка, пееш ѝ за Азия, ако не дойде и тогава, запяваш ѝ за Америка.

– А няма ли песен за всички родини изведнъж?

– Не, Домби... Започваме с Африка!

Лиско, Мокси и Домби се послушаха, в настъпилата тишина сякаш доловиха далечна призивна мелодия, придружена с удари на

тамтами. Докато Домби и Мокси слушаха тамтамите, Лиско започна да разправя бавно и тържествено:

*Между два океана,
от Гибралтар до нос Добра Надежда,
като парче торта,
изпечена от слънцето,
разрязана на две половини
от екватора,
лежи най-голямата зоологическа градина на света,
където
лъвовете и слоновете,
жирафите и антилопите,
хиените и маймуните
се разхождат на свобода,
прозяват се
и закачат хипопотамите,
люлеят се по лианите
или се къпят в реката Нил,
която
извира от Килиманджаро
и се влива в кръстословиците!*

Ударите на тамтамите зачестиха, мелодията стана бърза и Лиско запя:

*Африка!.. Африка!
Африка!.. Африка!
Децата във Африка са черни!
Африка!.. Африка!
Но душите отвътре са им бели!
Африка!.. Афри...*

Марийка вече стоеше върху рамото на Лиско.

– Ясно, че е от Африка! – извика лисичето и взе пъргавото животинче в ръцете си. – Домби!..

Пълничките бузки на Домби вече пламтяха. Той потриваше ръце. Очите му сякаш питаха: сериозно ли е всичко, да не лъжете, о, ако се шегувате!..

Защото Лиско... Де да го знаеш какво е намислил... Никой не може да разбере какво ще каже след една минута... Какво ли ще изтърси с тази усмивка и това тържествено на вид лице – аз и Мокси ти

подаряваме тази хубава маймунка – каза Лиско – за спомен!..
Задължаваш се да я гледаш добре... Друго какво, Мокси?...

– Не знам – смотолеви неохотно магарето. – Ти знаеш.

– Да се сприятелите – пожела Лиско, – да се привържете
един към друг и да ни веселите!

Домби пое маймунката и отговори:

– Благодаря за маймунката!.. Това е най-хубавият подарък в
живота ми...

По-нататък не можа да измисли нищо. Лиско и Мокси
почакаха малко и като разбраха, че Домби ще се оплете и ще му
друсне някаква дълга, несвързана благодарност, Лиско заключи:

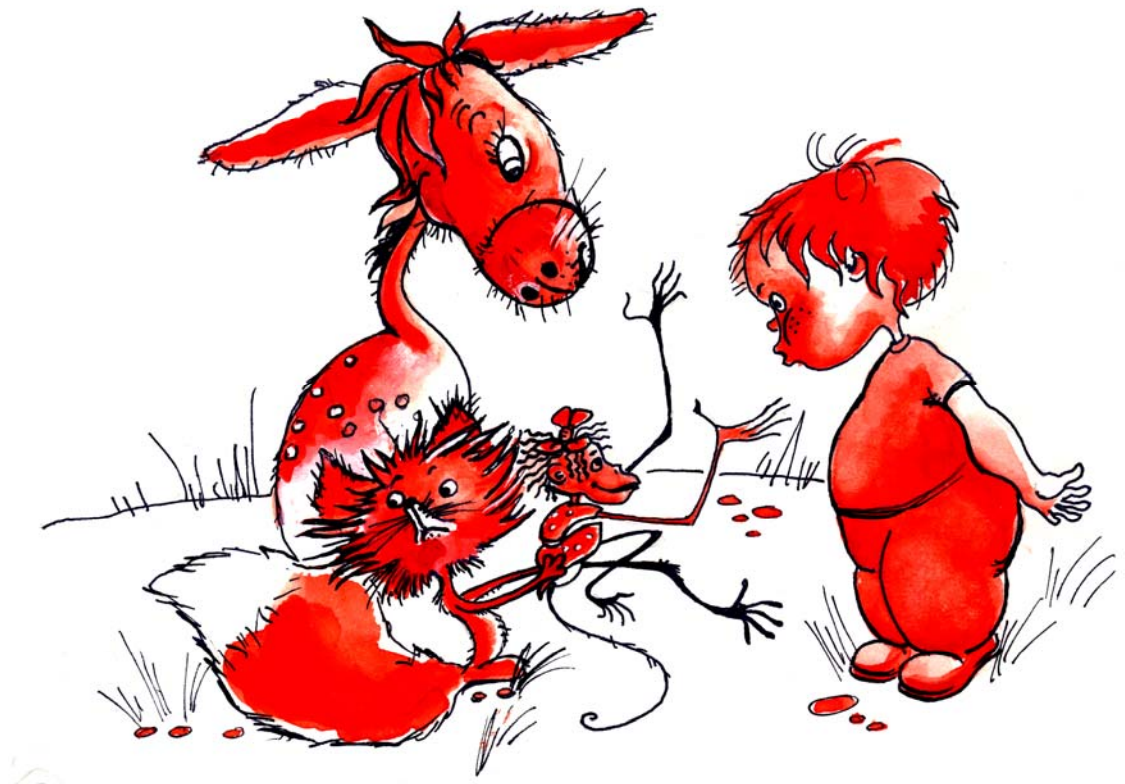
– Церемонията по предаване на живата маймунка Марийка
на нейния нов притежател Домби свърши... – После към Мокси: –
Готово, нали?

– Е, да... – смотолеви Мокси.

– Ще видиш какво ще стане – рече той многозначително на
магарето.

– Какво, какво?

– Нищо... Предадохме я.

Домби вече не слушаше нищо, беше невъзможно – Домби вече беше другаде.

– А на Мокси нищо – рече тъжно магарето. – На Мокси винаги нищо.

– Ааа, Мокси, не така! – усмихна се Лиско. – Моят стар приятел не ми харесва!..

– Добре – подви опашка магарето. – Обещавам да ти харесвам.

– Така те искам!.. Домби, ще ни я даваш от време на време, нали?

– Когато щете и колкото щете! – отвърна с готовност Домби.

– Мокси!

– Какво?

– Чу ли обещанието?

– Чух. Не съм глух.

– А другото чуваш ли?

– Какво?

– Идва!

– Кой идва?

– Димби... Домби, изчезни за малко.

– Защо? – учуди се Домби.

– Изчезни за малко и после ела... Хайде, Мокси, да се поскрием и ние!..

Занесеният Домби изчезна с подаръка си в гората, а Лиско поведе Мокси зад най-големия дънер, който се намираще наблизо.

Изкъпан, ободрен, с мокра разрошена коса Димби крачеше по пътеката и си подсвиркуваше. Често излизаше от пътя си и хлътваше в гъсталака, понеже рядко откъсваше поглед от часовника.

– Пет!..

Димби спря и се послуша.

– Ало! – извика той. – Някой вика ли ме?

– Ей, колко е часът? – чу се тайнствен глас.

– Сега! – побърза Димби и метна поглед на циферблата. – Точно петдесет!

Лиско и Мокси излязоха от прикритието си.

– Благодаря – рече Лиско.

– Няма защо – отвърна Димби. – Мокси, сега пък ти да се интересуваш случайно колко е часът?

– Много!.. Само за това мисля!

– Часът е петдесет и три!

– Гледай го бе! – ядоса се Мокси. – Чу ли го?

– Спокойно, Мокси, човекът си има часовник... Димби, ще кажеш ли нещо?

– А, не... Много съм зает. Времето не ми стига. Непрекъснато не ми стига... – Поглед към циферблата. – Ето и сега... Лелее, какво стана? Закъснях!

Той забърза, но Лиско му се извини и го запита дали е виждал Домби.

– Домби ли? Кой Домби?... А, да... Домби. Не съм го виждал... Хайде, довиждане!

– Димби, мога ли да ти кажа нещо?

– Може, но бързо.

– Ние с Мокси казахме преди тебе довиждане.

Лиско и Мокси се спогледаха, Мокси повдигна рамене, Лиско смигна и тръгнаха по пътеката. Димби остана да зяпа след тях, леко слисан, а може би замислен, но туй, което видя след малко, го порази.

Домби мина край него, без да го забележи, прегърнал някаква сладка майmunка. Без да знае, че го наблюдават, той седна на камъка и започна някаква забележителна игра с животинчето, което с писъци скачаше по раменете му, катереше се по главата му, слизаше в скута му и кой знае защо, броеше пръстите на ръцете му. Домби умело скриваше палците си, но майmunката ги търсеше и откриваше, мъчеше се да разтвори шепите му, да му покаже, че е открила палците. Домби знаеше кога да си покаже скрития палец, тогава се чуваше крясък, майmunчето показваше палеца на света и се радваше не по-малко от Колумб при откриването на Америка.

Димби разтри първо лявото си око, след туй дясното и направи крачка към камъка. Поспря се и погледа. Сега майmunчето бъркаше в джоба на своя господар и вадеше цялото му съдържание навън: две копчета за пижама, бутон за нощна лампичка, дъвка, гилза от ловен патрон – пълна с английска сол, запечатана с восък,

– част от запалка и два смачкани джокера... Димби направи още една крачка напред.

– Ей, Домби! – извика приятелски той.

– Моля? – отвърна Домби, записан в играта.

– Как си?

– На мен ли говориш?

– Да.

– Димби, ти ли си? – повдигна глава Домби и веднага продължи заниманията с маймунчето, което вече дъвчеше дъвката.

– Аз съм.

– Не отваряй гилзата!.. Ах, ти!.. Не ти ли стига дъвката!.. Не!.. Вътре има нещо, от което ще получиш разстройство!.. – Домби прибра гилзата в пазвата си, но Марийка веднага се втурна към нея. – Гъделичкаш!.. Оле!..

Домби прихна в неудържим смях, скочи на крака, обърна се, но Марийка, усетила, че това е още по-интересно от съдържанието на гилзата, започна да го гъделичка навсякъде. Домби легна на тревата и се замята:

– Глупако, ще ме умориш от смях!.. Ох, не мога!.. Вземете този палавник!.. Умирам!..

– Домби! – настойчиво извика Димби. – Домби!..

– На мен ли казваш? – учуди се Домби, който стискаше ръцете на играчката си.

– На теб...

– А, добре!..

Той освободи ръцете на Марийка, която награби запалката и почна усилено да щрака.

– Мога ли да седна?

– На мен ли говориш?

– На теб.

– Какво каза?

– Питам, да седна ли при теб?

– Ооо, Димби, ти ли си?

– Аз.

– Какво има?

Димби седна на пейката:

– Нищо.

Домби скръсти немирните ръце на Марийка зад гърба ѝ, в Отговор тя се мъчеше да го захване, а той – нищо, само се смееше... Когато успя да я обезоръжи със здраво притиснати към гърба ѝ ръце, Домби стана и я понесе. – Домби, чакай!

Домби погледна Димби, сякаш го виждаше за първи път.

– Димби, откъде дойдох?

– Оттук – посочи Димби.

– Благодаря!

Той тръгна.

– Домби! – скочи Димби.

– Моля?

– Какво е това в ръцете ти?

– Кое?

– Това, пъргавото.

– Кое, кое?

– Туй, симпатичното... Дето подскача.

– Симпатичното ли?

– Да.

– Дето подскача ли?

– Да.

– Извънредно симпатичното ли?

– Да!..

– Опашатото ли?

– Да, Домби! – нервира се Димби.

– А, това е Марийка!.. Довиждане.

– Чакай!

– Моля?

– Почакай, къде бързаш?

– Трябва да се храним с Марийка.

– Домби!

– Какво?

– Каква е тази майmunка?

– Нали ти казах... Марийка.

– Чия е?

– Моя... Димби, ти ли си?

– Какво?... Не ме ли...

– Да бе, ти си... Какво ме питаше?

– Откъде я имаш?

- Подариха ми я... Довиждане.
- Домби.
- Казвай, че бързам.
- Може ли да я подържа малко?
- Сега не може.
- Защо?
- Така.
- А кога може?
- Другия месец... Ако е светло.

Димби се постара да си даде някаква сметка, но се отказа.

– Не те е срам, Домби – взмути се той. – Аз съм първият ти приятел. Цял живот сме били неразделни... И Лиско, и Мокси... Какво ли не сме правили, а сега – не може една маймунка.

Домби оглеждаше небето:

- Ще вземе да завали и не може.
- Само пет минути.
- Намокри ли се една маймунка, вече не е маймунка.
- Една минутка, Домби!
- После иди разправяй, че имаш маймунка, като се

намокри...

- Само да я погаля!
- Къде да я сушиш такава маймунка? Ще се набръчка и как да я гладиш?... С какво?
- Това ми било приятел! – извика извън себе си Димби.
- Не – отвърна Домби, – ще вземе да се свие от дъжда...

Довиждане...

- Домби, спри!..
- Какво?
- Искаш ли смяна?
- Знаеш ли колко се свиват маймунките?
- Ще ти дам часовника за маймунката.
- И като се свият, иди ги разширявай, ако си нямаш работа!..

Домби си отиде. Димби остана със зяпнала уста, чудеше се да вярва или да не вярва на очите си. Просто забрави, че има часовник, едно голямо удобство: колкото си щеш поглеждаш и веднага узнаваш колко е часът.

Тръгна си с наведена глава по пътеката, без да се отклонява. На Много Малката Полянка срещна Лиско и Мокси. Лиско го запита какво прави, а Димби отвърна, че му е мъчно.

– Така ли? – учуди се Лиско. – За какво?

– Ами просто не мога да го разбера този Домби... Уж сме първи приятели, а знаете ли как се държи?

– Как?

– Говори отнесено... Не иска да ме знае.

– Така ти се струва – предположи Мокси. – Понякога, как да ти кажа...

– Не бе, вярно ти казвам... Особено с тая майmunка. Възгордял се е, не ме познава дори... Викам му, дай да я погаля... Не ще да чуе.

– А!.. – възкликнаха двамата едновременно.

Лиско възкликна толкова лицемерно, че прозвуча като искрено, а Мокси, който не можеше да лицемери, само каза А, с други думи – изрече първата буква на азбуката.

– Да – увлече се Димби. – Предложих да се сменим.

– За часовника! (Пак двамата едновременно.)

– Да бе... Не ще, не ми обръща внимание.

– Не може да бъде, Димби! – забеляза Лиско. – Домби е приятел.

– Приятел! – възмути се Димби. – Не иска да знае за приятелите!.. Слушайте мен, нещо му е станало, самозабравил се е и май че трябва да му се помогне.

– За какво, Димби?

– Да се осъзнае, Лиско... Да стане по-скромен.

– Май че стана късно – промълви лисичето. – Колко ли е часът?

– Слушате ли какво ви говоря?

– Димби, колко е часът? – прозя се Лиско.

– Станал е непоносим – продължи горещо Димби, но тъй като приятелите му не проявяваха особен интерес към възмущението му, Димби ги наруга и тръгна нанякъде.

– Страшен си! – удиви се Мокси, като гледаше след отдалечаващия се Димби.

– Какво да правя? – отвърна Лиско. – Трябва.

– Изкара му душата... Дори забрави да каже колко е часът.

– Да, Мокси, смятам, че успяхме в някои отношения.

– Страшен си! – повтори Мокси. – Гениален си!.. И как ти хрумна!.. Според мен Димби е оправен.

– Надявам се... Тук-там остава да го дообработим, но и така си е нашият стар добър Димби... Смятам, че вече можем да повикаме Домби.

Те викаха продължително, но никой не им отвърна. Лиско предложи да се поразтъпчат до Не Толкова Малката Полянка, за да хапнат малко къпини. Не Толкова Малката Полянка гъмжеше от къпини. Лиско Ненаправно я наричаше Полянката На Витамин С, а Мокси си беше втълпил, че там дори въздухът е напоен с витамин С, и понякога подканяше: „Да отидем да подишаме малко витамини!“...

Тази полянка имаше източно изложение – техните полянки си имаха най-различни изложения, – там слънцето изгриваше най-рано и залязваше също най-рано, за разлика от Средно Голямата Полянка, която имаше западно изложение, слънцето изгриваше покъсно, но залязваше най-късно.

Двамата приятели се промъкнаха към Главния Храст. Неговите вейки просто изригваха нагоре и позволяваха безнаказаното приближаване към плодовете им. Освен това техните къпини бяха най-едри и черни. Настроението на Мокси сега бе тъй повишено, че магарето помоли Лиско да му покаже най-после някой от прочутите витамини и именно буквата С, нарисувана върху всеки витамин.

– Сега – усмихна се Лиско и откъсна една къпина, но в същия миг трепна и се ослуша. – Шшт!

– Какво има? – прошепна Мокси.

– Тихо, Мокси... Не чуваш ли, зад Главния Храст има някакъв живот.

Мокси наостри уши.

– Какъв живот? – прошепна отново той. – Това си е Домби, който гощава маймунчето с къпини.

– Сега ще го повикам – заяви Лиско. – Домби!..

Мълчание.

– Хей, Домби!..

Тишина.

– Да не би някой да ме вика? – прозвуча най-последно гласът на Домби.

– Ела де!.. Ние сме тук.

– Оправихме Димби! – побърза да съобщи Мокси.

Тишина, а след това:

– Не можах да разбера дали ме вика някой.

– Ела да ти разкажем как спасихме Димби! – ликуваше Мокси.

– Не можах да разбера, на мен ли говорите?

– Ела де! – нервира се Лиско.

– За какво съм ви?

– Ще ти кажем.

– Не мога.

– Така ли?... Защо?

– Имам работа.

– Мокси, доведи го!

Мокси, явно учуден от строгия тон на Лиско, заобиколи храста, побави се малко и се върна придружен от Домби, който притискаше маймунчето към гърдите си.

– Какво искате! – запита той.

Лиско не можа да отговори. Гледаше слисано приятеля си и не знаеше как да започне. Домби продължаваше да притиска имуществото си и незабележимо, както той смяташе, отстъпваше назад. Мокси бе много озадачен. За него бе още рано да разбере.

– Не може да бъде! – засмя се съвсем искрено лисчето.

– Така де, Лиско!.. Какво искате?

Както се смееше, Лиско се обърна към магарето:

– Мокси, какво се е случило с нашия Домби?

– Домби – рече кротко Мокси, – остави шегите.

– Ако има нещо – рече Домби, – казвайте... Защото трябва да си вървя.

– А де, а де! – Мокси се приближи до него. – Ей, Домби!..

– Не се приближавай! – отстъпи назад Домби. – Какво се приближаваш?

– Пред кого тия фасони! – учуди се Мокси и поясни. – Димби го няма.

– Домби, не виждаш ли, че сме сами – намеси се отново Лиско. – Димби го няма.

– Разбрах, но какво има?... Казах, че бързам.

– За къде? – поиска да знае Лиско.

– Моя работа!

Лиско се плесна по челото, извика и започна да се задавя от смях, като обикаляше около Домби. За всеки случай притежателят на живото имущество вървеше заедно с него и винаги с лице към него. Лиско не можа да издържи, падна на земята, загърчи се от смях, зарита... Едва сега в смеха се включи и Мокси. Той не падна на тревата, но се засмя великолепно, лечебно, бихме казали по философски.

– Защо се смеете? – недоумяваше Домби. – Какво толкоз?

– Защото е смешно! – примираше от смях Лиско.

– И невероятно – смееше се Мокси.

– Не мога да разбера! – учуди се Домби.

– И ти ли, Домби! – успя да извика Лиско и повече не можа. Смахът го задушаваше.

Хитро лисиче, помисли си Мокси, смее се легнал, което е повече от удобно, а аз стърча ли, стърча прав, така е уморително. Ето защо Мокси също падна на земята и смехът се превърна в дует.

Домби притисна още по-здраво маймунчето си и хукна по пътеката.

Димби чу смеха отдалеч и се уплаши, но после размисли и прецени, че не е чак толкоз опасно и може да се приближи, поне от разстояние да разбере каква е работата. Видът на гърчещите се по тревата приятели го слиса, Димби вече се питаше как се дава бърза помощ при подобни случаи.

– Лиско! – развика се той. – Мокси!.. Приятели!.. Какво ви стана?

– Най-последно и Домби ни развесели! – обади се от земята лисичето. – Да не му се надяваш!..

– Защо?... Какво? – недоумяваше Димби.

– Същото, Димби!.. Същото!

И още смях.

– Същото! – потвърди през смеха си Мокси.

– Домби ли? – започна да се досеща Димби.

– Да!

– И той, Димби!..

– Нали ви казах!.. Домби не се трае!.. Станете!..

– Трябва – съгласи се Лиско. – Да ставаме и да спасяваме.

Като огледаха изправения на крака Мокси, установиха, че на места е поизцапан от къпинов сок. Лиско забеляза, че с тези петна магарето прилича на пантера.

– Мечтата ми е да бъда като пантера – призна си Мокси, но не обясни защо.

– Голяма беда направихме с Домби! – рече Лиско, докато се отърсваше. – Не ни стигаше Димби...

– Какво? – заинтересува се Димби.

– Нищо – усмихна се Лиско. – Да се заемем с Домби.

– Но как? – поиска да знае Мокси. – Маймунката е в ръцете му.... Голяма глупост направихме с този подарък.

– Ще се справим – каза твърдо Лиско.

– Как ще му отнемеш маймунката? – с упрек запита Мокси. – Щом се приближим, стиска я и бяга.

– Лесна работа! – усмихна се отново Лиско.

– Не е тъй лесно.

– Стига да искам!

– Какво?... Така ли ще го оставиш?... Ако чакаме, изобщо няма да се появи.

– Искам си Домбито! – внезапно изхлипа Димби.

– За какво ти е? – направи се на ударен Лиско.

– Трябва ми!.. Без него не мога!..

– А ще му даваш ли часовника си?

– Стига с тоя часовник! – Димби погледна ръката си, подвоуми се няколко мига, но после разкопча верижката: – Вземете го!.. Носете го!.. Мокси, ето!

Магарето погледна втрещено хубавия предмет – лъскавия ; циферблат и блестящата сребърна верижка, която се люлееше под ръката на Димби.

– Даваш си часовника?!

– Голяма работа!.. Поноси го!

Мокси преглътна:

– Хубав часовник, ей!.. Страшен!.. Само че... де се е чуло магаре с часовник!.. Лиско, какво ще кажеш?

– Само това ни остава – горчиво отвърна лисичето. – Да спасяваме и теб.

– А магаре се спасява трудно, ще знаеш! – Мокси не сваляше очи от лъскавия предмет. – Магарето не е какво да е!.. – Очите му се наливаха с удоволствие при вида на часовника. – Хубав часовник, Димби!.. Чаровен!.. Може ли за малко?

– Ето го!

– Не! – извика Лиско и застава пред часовника. – Димби, прибери го докато е рано!..

Димби учудено постави часовника на китката си.

– Малко бе, Лиско! – помоли се Мокси. – Само пет минути!

– Хайде, край!..

– Жалко! – поклати тъжно глава Мокси. – Все аз, все аз без...
такова...

– Какова? – усмихна се Лиско.

– Часовник – поясни Мокси. – Но карай да върви!.. Какво ще
правим сега?

– Ще пеем! – отвърна Лиско.

– Какво? – запита Димби.

– Сега? – изненада се Мокси.

– Точно сега! – отвърна тайнствено Лиско и продължи с
понижен глас: – Сега е най-необходимо!..

Лисчето чу тамтамите, след това се намесиха няколко
тарабуки и ясно се изви тънкият ритмичен африкански мотив.
Наподобяващ естраден артист, Лиско започна да рецитира:

*И както казахме —
торта, разрязана на две от екватора,
от Гибралтар до нос Добра Надежда,
(нали си спомняте?)
зоологическата градина,
най-голямата в света!..*

*Говорихме за лъвовете,
за хиените,
за жирафите
и хипопотамите...
За какво остана да говорим?
Да... За Домбите!..*

Лиско запя. Мокси запя. Запя и Димби. Те чуваха далечните
тамтами, тарабуките и тънката африканска мелодия, която
пригласяше на думите им.

*Африка!.. Африка!..
Децата във Африка са черни!
Африка!.. Африка!
Но душите и сърцата им са бели!
Африка!..
Африка!..
Африка!..*

*Обади се вече, Африка!..
Покажи се!..
Развърти се!..
Докажи!
Хайде де!.. Чакаме!..*

Този път маймунчето не кацна върху рамото на Лиско, а се зададе с маршировка по пътеката. То пееше:

*Когато видиш вирнат нос –
в носа му се засмей!
А още вири ли се той —
в носа му ти запей...*

Маймунчето пееше и идваше, но като се приближи, отмина по пътеката и изчезна без следа. Е, махна няколко пъти с ръка, но изчезна, стопи се и героите, останали на полянката, не можеха да

си спомнят добре имаше ли майmunка, нямаше ли, беше ли избягала някога майmunка от цирк и защо изобщо се бе появила. Едно знаеха те – трябвало е да се появи, а щом е трябвало, значи се е появила. Този въпрос и до днес си остана като смътен спомен и предположение в главите на Лиско, Димби, Домби и Мокси.

Да, да... Домби се появи внезапно след нея и каза:

– Хайде бе, кога ще ходим на реката?

– Закъсняхме! – възкликна Мокси.

– Неочаквано хубаво приключение си направихме! – засмя се Лиско. – Тръгваме!.. Колко е часът?

— Седемдесет и три! – осведоми ги Димби.

